

21 nov 2025 -08:54

België intensiveert de strijd tegen antimicrobiële resistentie: vooruitgang, instrumenten en een geïntegreerde One Health-visie

Tijdens de Wereldweek voor bewustmaking rond antimicrobiële resistentie (WAAW) 2025 wil België zijn versterkte inspanningen tegen antimicrobiële resistentie (AMR) presenteren, een groeiende wereldwijde bedreiging voor de gezondheid die de doeltreffendheid van essentiële behandelingen zoals antibiotica ondermijnt en levens in gevaar brengt. Nu het Nationaal Actieplan tegen Antimicrobiële Resistentie (NAP AMR) 2020-2024 is in 2024 tot een einde gekomen, bereidt de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, in nauwe samenwerking met FAGG, RIZIV, Sciensano en FAVV en in partnerschap met de gefedereerde entiteiten, een nieuw en ambitieus plan voor 2026-2030 voor, gericht op het beschermen van de gezondheid van mens, dier en milieu. Intussen staan we even stil bij de belangrijkste verwezenlijkingen en lopende uitdagingen.

Waar staan we? Evaluatie van de verminderingen

- Menselijke gezondheid: Het antibioticagebruik in België is relatief stabiel, met een daling van 3,7% ten opzichte van het referentiejaar 2019 te halen in de afgelopen jaren, maar het tempo van de vermindering blijft onvoldoende om de doelstelling voor 2030 van -18%. België blijft ook boven het Europese gemiddelde voor antibioticagebruik in de ambulante zorg. Het aanhoudende overmatig voorschrijven van antibiotica leidt tot onnodige bijwerkingen en een toename van resistente bacteriën. Positief is dat het voorschrijven van bepaalde tweedelijnsantibiotica is afgenomen en dat vroege gegevens voor 2025 een verdere dalende trend suggereren, onder voorbehoud van bevestiging. Omdat de meeste antimicrobiële resistente infecties ontstaan in zorginstellingen, is het verminderen van zorggerelateerde infecties cruciaal in de strijd tegen antimicrobiële resistentie in België.
- Diergezondheid: Gezamenlijke inspanningen van de private en publieke sector hebben geleid tot een daling van 60% in de totale verkoop van antibiotica sinds 2011 en een daling van 81% voor antibiotica die kritiek zijn voor de menselijke gezondheid. Deze resultaten gaan gepaard met een duidelijke afname van resistentie bij landbouwhuisdieren.

Meer details over de Belgische cijfers voor antimicrobieel gebruik en antimicrobiële resistentie in verschillende sectoren zijn te vinden in het [nieuwste BELMAP-rapport](#), dat vandaag beschikbaar wordt gesteld en informatie bevat over AMR en antibioticaresiduen in voedsel en het milieu.

Belangrijkste verwezenlijkingen en nieuwe initiatieven

Dankzij het NAP NAP-AMR zullen eerstelijnszorgverleners via de antibioticabarometer de kwaliteit van hun voorschriften kunnen vergelijken met die van hun collega's en toegang krijgen tot ondersteunende tools om hun voorschrijf- en opleidingsgedrag aan te passen.

Apotheken zullen binnenkort eenheidsverpakking van antibiotica invoeren om restanten te verminderen en

misbruik te voorkomen. In ziekenhuizen benadrukte de evaluatie van het HOST-initiatief de noodzaak om het antibioticabeleid en infectiepreventie en -controle verder te versterken binnen een kader dat focust op prestaties en verantwoordelijkheid. Eerstelijnszorgverleners zullen binnenkort beschikken over een klinisch beslissingsondersteunend systeem om voorschriften in real time te begeleiden.

Voor dierenartsen en landbouwers maakte het NAP AMR individuele monitoring van bedrijven met hoog gebruik mogelijk, een verplichte begeleiding door dierenartsen die zijn opgeleid in antibioticareductie, een gemakkelijke offline toegang tot AMCRA-richtlijnen en voorzag een vergoeding voor de eerstelijnscoaching door bedrijfsdierenartsen van bedrijven met een laag antibioticumgebruik. Deze inspanningen werden ondersteund door een uitgebreide monitoring van antimicrobiële resistentie bij voedselproducerende dieren.

Milieu: Voor het eerst omvatte het NAP AMR milieuaspecten, met name via centralisatie van surveillancedata en specifieke initiatieven met betrekking tot geneesmiddelen, antischimmelmiddelen en ontsmettingsmiddelen.

Communicatie blijft een hoeksteen van de strategie, met onze langlopende campagne “Praat over antibiotica”, aangevuld met communicatie tijdens de Wereldweek voor Bewustwording rond Antimicrobiële Resistentie. De jaarlijkse publicatie van het BELMAP-rapport zorgt voor transparantie over trends in antibioticagebruik en resistentie.

Een allesomvattend One Health-actieplan in de maak

Het toekomstige NAP AMR (2026-2030) zal voortbouwen op eerdere successen, maar ook kritisch kijken naar domeinen waar resultaten achterblijven en waar beleidsmaatregelen er niet in slaagden het voorschrijfgedrag te veranderen of de verspreiding van resistente infecties te voorkomen. Sectoroverschrijdend willen we ervoor zorgen dat AMR ieders zorg is. Om een verschil te maken, kunt u met uw arts of dierenarts bespreken of antibiotica nodig zijn en ongebruikte antibiotica terugbrengen naar uw apotheek. Voor meer informatie en praktische tips, bezoek <https://praatoverantibiotica.be/>.

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu
Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Annelies Wynant
Woordvoester (NL)
+32 2 524 97 38
+32 485 73 44 05
annelies.wynant@health.fgov.be

Justine Cerise
Woordvoester (FR)
+32 (0)499 27 40 30
+32 (0)2 524 99 13
justine.cerise@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 (0)2 524 99 21
+32 (0)475 93 92 71
vinciane.charlier@health.fgov.be

